

Stališče NSZ do Segnijeve vlade

Težavno uresničevanje nordijskega tržišča

Ovire niso toliko notranjega značaja, kolikor posledice dejstva, da so tudi te džave članice mednarodne organizacije GATT, ki je s sporazumom prizadeta

Pred kratkim smo poročali našem dnevniku, da je nova vlada Antonia Segnija tudi v senatu prejela zaupnico. Na ta način je tudi drugi del italijanskega parlamenta končno omogočil polnopravno delovanje vlade, ki je bila ustavljena po več tednih v križe, ter se prej, po več mesecih tako imenovanega pojasnjevanja. V našem dnevniku smo poročali v poročilih o razpravi bodisi v poslanskih zbornicah, bodisi v senatu o stališčih, ki so ga posavetovali do novih vlade zasezle. Zadnja stevilka glasila Neodvisne socialistične zvezde "Risorgimento socialista" na objavlja stališče, ki ga je Zvezda uradno zavzel do Segnijeve vlade s posebno rezolucijo svojega tajanstvena. Smatramo za potreben, da svoje citatele o tem stališču obvestimo; zato objavljamo besedilo, omenjene rezolucije, ki se glasi:

"Nova štirirankarska vladinska vlada pod predsedstvom poslancem Segnija obnavlja tako v obliku, kar je v sestavi večine svojih članov in v svojem programu ono negativnosti Scelba-Saragatove vlade, v kateri se je odražala dosjet bistvene naravnostjo nadoblasti gospodarske desnice. Ce se poslanec Segniju mora priznati njegovu pomirjevalni ton in obljube, da bo v kratek čas ureniči ustavna načela in ustavne, se vendar ne more imeti tega, da zakonite zahteve delovnih množic vseh kategorij sploh niso bile vzete v pošte. Vlada je odložila razrisjanje agrarne reforme, klonila je pred izsiljevanjem liberalcev glede zemljinskih podobi, spravila v nevarnost celo sam bojavljivični gospodarski oddelek v Petingu, medtem ko se v Tokiu že pravila teren za uvedbo gospodarskih odnosov s Severno Korejo. Severnokorejski minister za zunanjost zadev nam je v intervjuju z dvema japonskima novinarjema izrisal možnosti izmenjave blaga med Severno Korejo in Japonsko in severnokorejski gospodarski strokovnjaki so pravljeni sestati se v Pekingu tudi z japonsko gospodarsko delegacijo. Kim Ir Seu pa je obljubil vrtnitev Japoncem. To izizza srd korejskega Sigman Ria. Seulski tisti gre celo tako daleč, da obožuje Hatojamo prokomunistično imperijalizma. Južnokorejci so celo odločili sodelovanje na sestanku azijske protikomunistične zveze, ker prisostvujejo temu sestanku tudi "podli" Japonci. Južnokorejci pretijo, da bodo svoje trgovske izmenjave z Japonsko, ki je že itak neznanata, še zmanjšali. Stališče Singmana Ria je v tej zadovoljstvo, da celo londonski "Economist" piše, da težko tako ameriškemu ambasadorju, kakor tudi južnokorejskemu diktatorju, predstavi Japoncem, da bi trgoval s Kitajsko in Severno Korejo.

"Dogodki, ki so privedli do sestave te vlade, potrebno posebej omeniti vrojeni sibkost italijanske socialne demokracije, ki se le spremeniла v zavralni cinitelj glede odprtja v levo in se zaradi nizkotnih interesov svoja klientele prilagodila vlogi nepotrebnega zaščitnika, nadavlajočem vse zvoki globoke politične krize, ki pretresa celo državo".

"Dogodki, ki so privedli do sestave te vlade, potrebno posebej omeniti vrojeni sibkost italijanske socialne demokracije, ki se le spremeniла v zavralni cinitelj glede odprtja v levo in se zaradi nizkotnih interesov svoja klientele prilagodila vlogi nepotrebnega zaščitnika, nadavlajočem vse zvoki globoke politične krize, ki pretresa celo državo".

"Dogodki, ki so privedli do sestave te vlade, potrebno posebej omeniti vrojeni sibkost italijanske socialne demokracije, ki se le spremeniла v zavralni cinitelj glede odprtja v levo in se zaradi nizkotnih interesov svoja klientele prilagodila vlogi nepotrebnega zaščitnika, nadavlajočem vse zvoki globoke politične krize, ki pretresa celo državo".

"Dogodki, ki so privedli do sestave te vlade, potrebno posebej omeniti vrojeni sibkost italijanske socialne demokracije, ki se le spremeniла v zavralni cinitelj glede odprtja v levo in se zaradi nizkotnih interesov svoja klientele prilagodila vlogi nepotrebnega zaščitnika, nadavlajočem vse zvoki globoke politične krize, ki pretresa celo državo".

"Dogodki, ki so privedli do sestave te vlade, potrebno posebej omeniti vrojeni sibkost italijanske socialne demokracije, ki se le spremeniла v zavralni cinitelj glede odprtja v levo in se zaradi nizkotnih interesov svoja klientele prilagodila vlogi nepotrebnega zaščitnika, nadavlajočem vse zvoki globoke politične krize, ki pretresa celo državo".

"Dogodki, ki so privedli do sestave te vlade, potrebno posebej omeniti vrojeni sibkost italijanske socialne demokracije, ki se le spremeniла v zavralni cinitelj glede odprtja v levo in se zaradi nizkotnih interesov svoja klientele prilagodila vlogi nepotrebnega zaščitnika, nadavlajočem vse zvoki globoke politične krize, ki pretresa celo državo".

"Dogodki, ki so privedli do sestave te vlade, potrebno posebej omeniti vrojeni sibkost italijanske socialne demokracije, ki se le spremeniла v zavralni cinitelj glede odprtja v levo in se zaradi nizkotnih interesov svoja klientele prilagodila vlogi nepotrebnega zaščitnika, nadavlajočem vse zvoki globoke politične krize, ki pretresa celo državo".

"Dogodki, ki so privedli do sestave te vlade, potrebno posebej omeniti vrojeni sibkost italijanske socialne demokracije, ki se le spremeniла v zavralni cinitelj glede odprtja v levo in se zaradi nizkotnih interesov svoja klientele prilagodila vlogi nepotrebnega zaščitnika, nadavlajočem vse zvoki globoke politične krize, ki pretresa celo državo".

"Dogodki, ki so privedli do sestave te vlade, potrebno posebej omeniti vrojeni sibkost italijanske socialne demokracije, ki se le spremeniла v zavralni cinitelj glede odprtja v levo in se zaradi nizkotnih interesov svoja klientele prilagodila vlogi nepotrebnega zaščitnika, nadavlajočem vse zvoki globoke politične krize, ki pretresa celo državo".

"Dogodki, ki so privedli do sestave te vlade, potrebno posebej omeniti vrojeni sibkost italijanske socialne demokracije, ki se le spremeniла v zavralni cinitelj glede odprtja v levo in se zaradi nizkotnih interesov svoja klientele prilagodila vlogi nepotrebnega zaščitnika, nadavlajočem vse zvoki globoke politične krize, ki pretresa celo državo".

"Dogodki, ki so privedli do sestave te vlade, potrebno posebej omeniti vrojeni sibkost italijanske socialne demokracije, ki se le spremeniла v zavralni cinitelj glede odprtja v levo in se zaradi nizkotnih interesov svoja klientele prilagodila vlogi nepotrebnega zaščitnika, nadavlajočem vse zvoki globoke politične krize, ki pretresa celo državo".

"Dogodki, ki so privedli do sestave te vlade, potrebno posebej omeniti vrojeni sibkost italijanske socialne demokracije, ki se le spremeniila v zavralni cinitelj glede odprtja v levo in se zaradi nizkotnih interesov svoja klientele prilagodila vlogi nepotrebnega zaščitnika, nadavlajočem vse zvoki globoke politične krize, ki pretresa celo državo".

"Dogodki, ki so privedli do sestave te vlade, potrebno posebej omeniti vrojeni sibkost italijanske socialne demokracije, ki se le spremeniila v zavralni cinitelj glede odprtja v levo in se zaradi nizkotnih interesov svoja klientele prilagodila vlogi nepotrebnega zaščitnika, nadavlajočem vse zvoki globoke politične krize, ki pretresa celo državo".

"Dogodki, ki so privedli do sestave te vlade, potrebno posebej omeniti vrojeni sibkost italijanske socialne demokracije, ki se le spremeniila v zavralni cinitelj glede odprtja v levo in se zaradi nizkotnih interesov svoja klientele prilagodila vlogi nepotrebnega zaščitnika, nadavlajočem vse zvoki globoke politične krize, ki pretresa celo državo".

"Dogodki, ki so privedli do sestave te vlade, potrebno posebej omeniti vrojeni sibkost italijanske socialne demokracije, ki se le spremeniila v zavralni cinitelj glede odprtja v levo in se zaradi nizkotnih interesov svoja klientele prilagodila vlogi nepotrebnega zaščitnika, nadavlajočem vse zvoki globoke politične krize, ki pretresa celo državo".

"Dogodki, ki so privedli do sestave te vlade, potrebno posebej omeniti vrojeni sibkost italijanske socialne demokracije, ki se le spremeniila v zavralni cinitelj glede odprtja v levo in se zaradi nizkotnih interesov svoja klientele prilagodila vlogi nepotrebnega zaščitnika, nadavlajočem vse zvoki globoke politične krize, ki pretresa celo državo".

"Dogodki, ki so privedli do sestave te vlade, potrebno posebej omeniti vrojeni sibkost italijanske socialne demokracije, ki se le spremeniila v zavralni cinitelj glede odprtja v levo in se zaradi nizkotnih interesov svoja klientele prilagodila vlogi nepotrebnega zaščitnika, nadavlajočem vse zvoki globoke politične krize, ki pretresa celo državo".

"Dogodki, ki so privedli do sestave te vlade, potrebno posebej omeniti vrojeni sibkost italijanske socialne demokracije, ki se le spremeniila v zavralni cinitelj glede odprtja v levo in se zaradi nizkotnih interesov svoja klientele prilagodila vlogi nepotrebnega zaščitnika, nadavlajočem vse zvoki globoke politične krize, ki pretresa celo državo".

"Dogodki, ki so privedli do sestave te vlade, potrebno posebej omeniti vrojeni sibkost italijanske socialne demokracije, ki se le spremeniila v zavralni cinitelj glede odprtja v levo in se zaradi nizkotnih interesov svoja klientele prilagodila vlogi nepotrebnega zaščitnika, nadavlajočem vse zvoki globoke politične krize, ki pretresa celo državo".

"Dogodki, ki so privedli do sestave te vlade, potrebno posebej omeniti vrojeni sibkost italijanske socialne demokracije, ki se le spremeniila v zavralni cinitelj glede odprtja v levo in se zaradi nizkotnih interesov svoja klientele prilagodila vlogi nepotrebnega zaščitnika, nadavlajočem vse zvoki globoke politične krize, ki pretresa celo državo".

"Dogodki, ki so privedli do sestave te vlade, potrebno posebej omeniti vrojeni sibkost italijanske socialne demokracije, ki se le spremeniila v zavralni cinitelj glede odprtja v levo in se zaradi nizkotnih interesov svoja klientele prilagodila vlogi nepotrebnega zaščitnika, nadavlajočem vse zvoki globoke politične krize, ki pretresa celo državo".

"Dogodki, ki so privedli do sestave te vlade, potrebno posebej omeniti vrojeni sibkost italijanske socialne demokracije, ki se le spremeniila v zavralni cinitelj glede odprtja v levo in se zaradi nizkotnih interesov svoja klientele prilagodila vlogi nepotrebnega zaščitnika, nadavlajočem vse zvoki globoke politične krize, ki pretresa celo državo".

"Dogodki, ki so privedli do sestave te vlade, potrebno posebej omeniti vrojeni sibkost italijanske socialne demokracije, ki se le spremeniila v zavralni cinitelj glede odprtja v levo in se zaradi nizkotnih interesov svoja klientele prilagodila vlogi nepotrebnega zaščitnika, nadavlajočem vse zvoki globoke politične krize, ki pretresa celo državo".

"Dogodki, ki so privedli do sestave te vlade, potrebno posebej omeniti vrojeni sibkost italijanske socialne demokracije, ki se le spremeniila v zavralni cinitelj glede odprtja v levo in se zaradi nizkotnih interesov svoja klientele prilagodila vlogi nepotrebnega zaščitnika, nadavlajočem vse zvoki globoke politične krize, ki pretresa celo državo".

"Dogodki, ki so privedli do sestave te vlade, potrebno posebej omeniti vrojeni sibkost italijanske socialne demokracije, ki se le spremeniila v zavralni cinitelj glede odprtja v levo in se zaradi nizkotnih interesov svoja klientele prilagodila vlogi nepotrebnega zaščitnika, nadavlajočem vse zvoki globoke politične krize, ki pretresa celo državo".

"Dogodki, ki so privedli do sestave te vlade, potrebno posebej omeniti vrojeni sibkost italijanske socialne demokracije, ki se le spremeniila v zavralni cinitelj glede odprtja v levo in se zaradi nizkotnih interesov svoja klientele prilagodila vlogi nepotrebnega zaščitnika, nadavlajočem vse zvoki globoke politične krize, ki pretresa celo državo".

"Dogodki, ki so privedli do sestave te vlade, potrebno posebej omeniti vrojeni sibkost italijanske socialne demokracije, ki se le spremeniila v zavralni cinitelj glede odprtja v levo in se zaradi nizkotnih interesov svoja klientele prilagodila vlogi nepotrebnega zaščitnika, nadavlajočem vse zvoki globoke politične krize, ki pretresa celo državo".

"Dogodki, ki so privedli do sestave te vlade, potrebno posebej omeniti vrojeni sibkost italijanske socialne demokracije, ki se le spremeniila v zavralni cinitelj glede odprtja v levo in se zaradi nizkotnih interesov svoja klientele prilagodila vlogi nepotrebnega zaščitnika, nadavlajočem vse zvoki globoke politične krize, ki pretresa celo državo".

"Dogodki, ki so privedli do sestave te vlade, potrebno posebej omeniti vrojeni sibkost italijanske socialne demokracije, ki se le spremeniila v zavralni cinitelj glede odprtja v levo in se zaradi nizkotnih interesov svoja klientele prilagodila vlogi nepotrebnega zaščitnika, nadavlajočem vse zvoki globoke politične krize, ki pretresa celo državo".

"Dogodki, ki so privedli do sestave te vlade, potrebno posebej omeniti vrojeni sibkost italijanske socialne demokracije, ki se le spremeniila v zavralni cinitelj glede odprtja v levo in se zaradi nizkotnih interesov svoja klientele prilagodila vlogi nepotrebnega zaščitnika, nadavlajočem vse zvoki globoke politične krize, ki pretresa celo državo".

"Dogodki, ki so privedli do sestave te vlade, potrebno posebej omeniti vrojeni sibkost italijanske socialne demokracije, ki se le spremeniila v zavralni cinitelj glede odprtja v levo in se zaradi nizkotnih interesov svoja klientele prilagodila vlogi nepotrebnega zaščitnika, nadavlajočem vse zvoki globoke politične krize, ki pretresa celo državo".

"Dogodki, ki so privedli do sestave te vlade, potrebno posebej omeniti vrojeni sibkost italijanske socialne demokracije, ki se le spremeniila v zavralni cinitelj glede odprtja v levo in se zaradi nizkotnih interesov svoja klientele prilagodila vlogi nepotrebnega zaščitnika, nadavlajočem vse zvoki globoke politične krize, ki pretresa celo državo".

"Dogodki, ki so privedli do sestave te vlade, potrebno posebej omeniti vrojeni sibkost italijanske socialne demokracije, ki se le spremeniila v zavralni cinitelj glede odprtja v levo in se zaradi nizkotnih interesov svoja klientele prilagodila vlogi nepotrebnega zaščitnika, nadavlajočem vse zvoki globoke politične krize, ki pretresa celo državo".

"Dogodki, ki so privedli do sestave te vlade, potrebno posebej omeniti vrojeni sibkost italijanske socialne demokracije, ki se le spremeniila v zavralni cinitelj glede odprtja v levo in se zaradi nizkotnih interesov svoja klientele prilagodila vlogi nepotrebnega zaščitnika, nadavlajočem vse zvoki globoke politične krize, ki pretresa celo državo".

"Dogodki, ki so privedli do sestave te vlade, potrebno posebej omeniti vrojeni sibkost italijanske socialne demokracije, ki se le spremeniila v zavralni cinitelj glede odprtja v levo in se zaradi nizkotnih interesov svoja klientele prilagodila vlogi nepotrebnega zaščitnika, nadavlajočem vse zvoki globoke politične krize, ki pretresa celo državo".

"Dogodki, ki so privedli do sestave te vlade, potrebno posebej omeniti vrojeni sibkost italijanske socialne demokracije, ki se le spremeniila v zavralni cinitelj glede odprtja v levo in se zaradi nizkotnih interesov svoja klientele prilagodila vlogi nepotrebnega zaščitnika, nadavlajočem vse zvoki globoke politične krize, ki pretresa celo državo".

"Dogodki, ki so privedli do sestave te vlade, potrebno posebej omeniti vrojeni sibkost italijanske socialne demokracije, ki se le spremeniila v zavralni cinitelj glede odprtja v levo in se zaradi nizkotnih interesov svoja klientele prilagodila vlogi nepotrebnega zaščitnika, nadavlajočem vse zvoki globoke politične krize, ki pretresa celo državo".

"Dogodki, ki so privedli do sestave te vlade, potrebno posebej omeniti vrojeni sibkost italijanske socialne demokracije, ki se le spremeniila v zavralni cinitelj glede odprtja v levo in se zaradi nizkotnih interesov svoja klientele prilagodila vlogi nepotrebnega zaščitnika, nadavlajočem vse zvoki globoke politične krize, ki pretresa celo državo".

"Dogodki, ki so privedli do sestave te vlade, potrebno posebej omeniti vrojeni sibkost italijanske socialne demokracije, ki se le spremeniila v zavralni cinitelj glede odprtja v levo in se zaradi nizkotnih interesov svoja klientele prilagodila vlogi nepotrebnega zaščitnika, nadavlajočem vse zvoki globoke politične krize, ki pretresa celo državo".

"Dogodki, ki so privedli do sestave te vlade, potrebno posebej omeniti vrojeni sibkost italijanske socialne demokracije, ki se le spremeniila v zavralni cinitelj glede odprtja v levo in se zaradi nizkotnih interesov svoja klientele prilagodila vlogi nepotrebnega zaščitnika, nadavlajočem vse zvoki globoke politične krize, ki pretresa celo državo".

"Dog

GORIŠKI IN BENEŠKI DNEVNIK

PRED JUTRIŠNJI VOLITVAMI NOTRANJIH KOMISIJ V CRDA

Z omejitvami v predvolilni kampanji hoče ravnateljstvo vplivati na izbiro kandidatov

V Tržiču se je zadnje dni pred volitvami v notranje komisije CRDA, zelo okrepla predvolilna kampanja. Ravnateljstvo ladjevčko pa je v tem času napravilo vrsto ukrepov, ki omejujejo delavce in sindikalne svobosčine delavcev.

Zaradi tega je tajništvo Fiom poslalo CISL v UIL pismo, v katerem obvešča omenjeni sindikalni organizaciji o nepravicenem ravnanju ladjevčnikov. Pismo po krajšem uvodu navaja sledče omejive ravnateljstva:

I. Prepoved delavskega zborovanja v podjetjih med odmorom.

2. Prepoved vstopa kandidatov, suspendiranih na delu, da vodijo volilne zborovanja.

3. Diskriminacijski ukrepi ravnateljstva so dovedli tudi do omejitev volilnih svobščin s tem, ker se zahteva od suspendiranih delavcev, da volijo na posebnem volišču, ločenem od ostalih volišč na delovnem mestu.

To ravnanje ravnateljstva CRDA je samo nadaljevanje kršitve demokratičnih svobosčin delavcev, kajti jasno je, kaj hoče doseči ravnateljstvo v bolnicah pokrajine. Končno

CRDA z omenjenimi omejitvami. Pritisnilo hoče na zaposlene delavce in vplivati na njihovo izbiro pri posameznih kandidatih za predstavnike v notranje komisije. Tako ravnanje nasprotuje tudi 15. členu medvezrega sporazuma, ki govorji o volitvah v notranje komisije posameznih podjetij, in je torej tudi nezakonito.

V soboto 30. julija seja pokrajinskega sveta

Na sedežu občinskega sveta se bo v soboto 30. julija ob 16. uri izredno postal pokrajinski odbor.

Poleg odobritev sklepov upravnega odbora so še druge točke, tako da bo na dnevnem redu 41. točka, ki bodo najbrž za več ur zaposlige pokrajinske svetovalec. Med drugim so na dnevnem redu razni izdatki, dokler Koncorziju za obrambo proti točki v Krmna, industrijski šoli v Gorici, Zelenemu križu v Gorici i.t.d. Pokrajinski svetovaleci bodo razpravljali o dodelitvi zemljišča v Ul. Roma, ustanovi ENPAS, o zavarovanju uslužbenec v bolnicah pokrajine. Končno

ŽRTVE SLABEGA GOSPODARSKEGA STANJA

Z dinamiton napravil samomorče treh otrok iz Malinskega

V nedeljo in pondeljek se je kakor bliski raznese po vsej Nadški dolini žalostna novica o tragični smrti 53-letnega Jožeta Rupina iz Malinskega pri Dreki.

V nedeljo ob 22. se je poveljal Lino Cuader iz Pacuha s svojim avtomobilom od Kloščice proti Dreki. Na srednji poti med Rukinom in Sv. Stobrankom je našel na cesti človeško truplo brez glave. Pekljal je takoj oroznike, ki niso mogli spoznati mrtveca in so najprej misili, da gre za umor. Toda kasneje so se prepričali, da gre za samomorilno dejanje 53-letnega Jožeta Rupina iz Malinskega.

Ljudje so po nesreči govorili, da je odšel Rukin od doma že v nedeljo zvečer ob 9. uri. Okoli 10. ure, se je lešil na pol dolini močan poklep, vendar ni nihče misil, da gre za samomor. Pekojni Rukin se je postavil nad prepad ceste, ki vodi do Sv. Stobranka, še prej pa je napolnil vilice kolesa s ekstratom in z vzhiganimi prizgal zažigalno vrvico. Ostal je na mestu mrtve, strelivo mu je namreč popolnoma raztrgalo glavo.

V Klodiču in v okolici so ljudje zelo presurenji nad nesrečo in smrtno Rukinom, ki je zapustil ženo in tri otroke. Vzrok samomora pa lahko iščemo samo v nezmojnih ekonomskih razmerah, v katerih je živila Rukinova družina, saj je bil Rukin že delča brez dela ter so mu v žepu našli le 5 lir. Siromašnih družin je v Beneški Sloveniji mnogo, zato bi bil skrajni čas, da se odgovorne oblasti poznamajo zanje in jim omogočijo obstoj.

Zopet nesreča na »covinku smrti«

V teku desetih dni se je pripetila na nesrečnem ovinku v Jamljah, ki ga imenujejo »covinek smrti«, že druga nesreča. Tokrat je bil zrtev tembra.

** V veljavji ob 22. maja do 30. septembra.

** V veljavji samo ob praznih dneh 26. junija do 25. septembra.

VOZNI RED VLAKOV

Odhod proti Trstu: 0.13 (D)

6.01 (A), 6.56 (A), 8.12 (A),

9.20 (D), 10.54 (D), 13.55 (A),

15.49 (A), 17.16 (D), 18.31 (A), 20.02 (A), 21.23 (D), 23.30 (DD).

Odhod proti Vidmu: 4.38 (DD)*, 5.20 (A), 6.41 (A), 7.56 (A), 8.43 (DD), 9.36 (D), 10.55 (A), 15.50 (A), 17.17 (A), 19.15 (A), 20.00 (D), 21.05 (A), 23.11 (A).

Prvih proti Trstu: 5.17 (A), 6.37 (A), 7.52 (A), 8.41 (DD),

9.34 (D), 10.49 (A), 13.52 (A),

15.44 (A), 17.13 (A), 19.11 (A),

19.58 (D), 21.01 (A), 23.09 (A).

Prvih proti Vidmu: 0.12 (D), 4.25 (D)*, 5.59 (A), 8.08 (A),

9.17 (D), 10.51 (D), 13.53 (A),

15.47 (A), 17.14 (DD), 18.27 (A), 15.56 (A), 21.21 (D), 23.11 (D)**.

V veljavji ob 22. maja do 30. septembra.

** V veljavji samo ob praznih dneh 26. junija do 25. septembra.

KINO NA ODPRTEM: 21.00:

Parizanka v Rimu, A. M. Ferrero in A. Sordi.

Vladimir Bartol: MLADOST PRI SVETEM IVANU (Druga knjiga)

TEŽKA JE POT DO UČENOSTI

43. Drugo poglavje: V CIRIL-METODOVI ŠOLI - UČITELJ ADAMČ - NOVA KATASTROFA

Jaz nisem nicesar pripomnil. Toda ko sem bil zvečer sam v postelji, sem si očital svojo slabost in svojo nemot. Jokal nisem. Se enkrat sem je vzpel fantazijo in mi pribarala možni izhod. Se enkrat sem Jelko v duhu popejal v zdravilni gozd in jih govoril hrabrljive besede. Toda ko me je tudi naslednje jutro osvetlile lastne nemoči, sem pred usodo polozil orožje. »Majhen si, slab in nimaš poguma, da bi nastopil, sem si govoril. »Zato opusti brezplodne fantazije in se vdaj v to, kar zares si.«

Kak dan nato ali dva je Jelka umrla. Ne spominjam se, ali je mama dopustila, da bi bili tudi otroci za pogrebom. Zame je bila itak vse prepozna.

Dejal sem: »Jelka je rekla: če se jé zeleno grozdje, se umre. Pa je sama umrla.«

Mama me je resno ostela: »Kako moreš biti tako grd in brezmuta, da zines nekaj tako neokusnega ob takoj žalostnem dnevnu. Jelka ti je bila vendar prijateljica.«

Kako sem doživljal Jelko bolezen in kaj ob njej, nisem nikomur razdelil. Tu je sedaj privit povedano.

22.

Duševnost otroka je ostala do danes še vse premalo raziskan svet. Otrok sam se le redkokdaj izda in se takrat nehote. Kot vsa šibka in zaradi tega zapostavljena bitja postane tudi otrok prej ali sliči po sli razmer in proti lastni volji simulant

Sramežljiv je in svojo notranjost zapira zlasti proti odraslim s hermetičnimi zapahi.

Ko otrok odstrane, mu v večini primerov zastre spomin na vso nekdajšnjega upanja in brdkosti, na vse mučne spodrsljaje in huda razočaranja v otroških letih dobrotljiva pozaba. Pretežna večina odraslih se iz otroških let spominja le najrašči posluša. Ta pozaba zastre spomin bolj moškim kakor ženskam, o katerih trdijo Strindberg in drugi ženoznavci, da nihkoli prav ne dorastejo. Iz svojega bi pripomnil le to, da je pri ženskah »psihiški spomin, znatno bolj razvijen, kot pri moških in da se iz svoje mladosti spominjajo pogostoma tudi neprjetnih in kočljivejših stvari, ki moškemu po navadi izpadajo. Je pa pri ženskah zelo pogosta ta slabost, da ne cenijo resnice kot tako. Ker se po svoji naravi neprestano ogledujejo v obeh drugih, ponaredijo sebe in lastno »ezgodino« (mladost) tako, kot želijo, da bi jo drugi videli.

Veliko so k spoznavanju duševnosti otroka doprinisli novejsi psihologji s svojimi priloni: Freud, individualne psihologije (Adler) in psihologije tipov (C. G. Jung). Največji prispevki k spoznavanju otrokov duševnosti pa so nam se zmerom dali veliki izpodobenci samega sebe: Rousseau, Tolstoj, Goethe, Dostoevski, Strindberg, Prout in pri nas Cankar.

Podlaga psihološkemu spominu je vsekakor nadarjenost za samospoznavanje, za »notranje gledanje« ali introspekcijo,

ki je svojevrstna sposobnost ali celo umetnjava. Kdo ne umeti lociti predmeta od svojega gledanja tega predmeta, kdo ne umeti »gledati svojega lastnega gledanja, kdo ne zna dojeti in precizno opisati svojih čustev svojih želja in stremljenj, svojih fantazijskih produktov, ta bo imel tudi kratek in pomajkljiv doživljajski ali psihološki spomin. Več še: ce se tak clovek udejstvuje kot kritik ali recenzent na področju literature, ne bo nikoli pogodil, kaj je v nekem literarnem delu pristnega in avtentičnega, dokler mu nekdo drugi, kaj je tako opažanje nadarjen, tegu ne bo povedal. Sele potem se bodo tudi njemu odpriči: razumel bo, zakaj je Prešeren in ne Koselski umetnik, kakor je to neizpodbitno razkril Stritar slovenski javnosti s svojim epochalnim esejem o Prešernovih »Poezijah«.

Dejal sem, da je za »notranje gledanje« ali introspekcijo potrebna neka posebna nadarjenost, ki se lahko z vajo ali pod primernim vodstvom lahko razvije v svojevrstno umetnijo. V tem pogledu bi si upal navesti tudi nekaj iz lastne izkušnje.

Kot so čitalci iz dosedanjega poteka teh spominov gotovo opazili, je bil otrok, o katerem govorim, že po svoji naravi nagnjen k razmišljaju, k fantazijskemu udejstvovanju in celo k samopoazovanju. Kljub temu, ko sem kot osemnajstletni student prisel na ljubljansko univerzo poslušam drugimi tudi predavanja profesorja Franceta Vebra iz filozofije, potreboval malone celo leto, preden sem umet pri sebi dokončno lociti duševni doživljaj gledanja od gledanega predmeta samega. Ko sem komur kolikoli s svojimi literarnimi tovarisem v kolegov to svojo izkušnjo povedal, se mi je seveda smejalo, češ da to vsak otrok že sam po sebi razume. Kljub tomu, da danes še ni posrečilo zaslediti v njihovem udejstvovanju kaj pride na takem razmišljavanju, ki kaipa sega tudi na veliko bolj zapletena področja. Tako na primer še nisem opazil, da bi tak slavnostni ideolog lečil pri nekem pisatelju čustvo, s katerim je neko delo napisano, od čustva, ki je uveljavljeno v tem delu samem. V tem smislu izenačujejo Prešerna s Cankarjem, ki da sta oba globoka, čustvena, iskrena,

človečanska itd., kar je sicer v čisto karakterno osebni smislu res, v umetniškem pogledu pa je med obema temeljni razlik. Prešeren je čustva in resnice, ki jih je doživel in spoznal, v svojih pesmih objektivno učesil. Cankar pa je pretežno večinu svojih del v čustvenem in kdaj tudi v razdraženem stanju napisal. Cankar je večino svojih čustev in doživetij vložil v sam proces pisanja. Prešeren pa je svoja osebno smatrata za Cankarjev postopek pri pisateljevanju, pri vseh ostalih njegovih prednostih in vrlinah jezikja in stilista za njegovo sicer morda edino, zato pa tem izrazitost, zlasti v slabo, zato je sicer pretresel in prevzel sodobnike, zlasti mladino, mislim pa, da je prav ta njegova slabost glavni razlog, da dobesed kaj vsem našim odločnim prizadevanjem nismo uspeli, da bi si s Cankarjem odprli vrata v svetovno

Tudi Cankarjevo delo ima določeno mero avtentičnosti, se zdi, da je obstala sredji pisateljskega procesa na neki srednji razvojni stopnji. Zelo jasno se vidi, da zlasti pri nekaterih njegovih poizkusih, da bi nam kaj zgodilo pričaral grozno pred oči (na primer v »Gubecu«, ki sem ga že omenil); medtem ko niza Poe stavek za stavkom s skoraj zmanstveno neprizadetostjo, dokler ne zazveri krzno, v katerega nas je hotel potegniti, pred našimi očmi, kakor odprto zrelo, da je nam od groze naježilo lasje, pa Cankar piše sam ves prizadet od groz, poslužuje se vse starševi rekvizitom od noči do neurja, tako, da za nas, citatele, groze ne ostane več kaj prida na razpolago.

Introspekcija je gledanje v samega sebe, je opazovanje procesov lastnega doživljavanja. Nenavadna korist, da takem utrinku, da je težko opazna, kajti kdo sam s tako umetnjo ne razpolaga, je pač ne poznava in je zatorej tudi pri drugem ne more spoznati in oceniti. V tem pogledu ni tak clovek, ki je boljši, kakor je laik nasproti obrazcem višje matematike, fizike in kemije.

(Nadaljevanje sledi)

ŠPORTNI DNEVNIK

Slovenci gredo v skupino Mont Blanca

ŠAHOVSKE VESTI

Za srcejanje z italijansko šahovsko reprezentanco, ki bo v 30. in 31. t. m. v Ljubljani, bodo kandidirali slediči igralci: Bertok, Ivkov, Djurasevic, Matanovic, Federer, Rabar, Pirc, Millie, Nedeljkovic, Puc, Udrovnik, Vidmar ml., medtem da Gligoric, Karaklajic in dr. Trifunovic zaradi zadržanosti ne bodo tekmovali.

Jugoslavski kanuisti brata Bernot ter Kosir na Požar bo doživeli v tem svetovnem prvenstvu »ognjeni krst«. Sicer sta se obe posadki že udeleževali raznih prvenstev, na mednarodnih tekmovaljih pa še nista nastopili. Ker se pa marljivo pripravljajo za prvenstvo, je pričakovati, da se bodo kolikor toliko dobro sodelovali. Predvsem pa razvijajo na Požar bo računa na dobro.

Bernot ter Kosir na Požar bo doživeli v tem svetovnem prvenstvu »ognjeni krst«. Sicer sta se obe posadki že udeleževali raznih prvenstev, na mednarodnih tekmovaljih pa še nista nastopili. Ker se pa marljivo pripravljajo za prvenstvo, je pričakovati, da se bodo kolikor toliko dobro sodelovali. Predvsem pa razvijajo na Požar bo računa na dobro.

Bernot ter Kosir na Požar bo doživeli v tem svetovnem prvenstvu »ognjeni krst«. Sicer sta se obe posadki že udeleževali raznih prvenstev, na mednarodnih tekmovaljih pa še nista nastopili. Ker se pa marljivo pripravljajo za prvenstvo, je pričakovati, da se bodo kolikor toliko dobro sodelovali. Predvsem pa razvijajo na Požar bo računa na dobro.